

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ14 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 8 Φεβρουαρίου 2024, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοδοκάτου (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Αδάμ Καραγλάνης

Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Το Μέλος Δημήτριος Σταθακόπουλος απουσίασε δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγήτρια: Καλλιόπη Μήτκα, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η Προϊσταμένη στις Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στους εσωτερικούς χώρους των κτηρίων του, χρονικής διάρκειας δύο (2) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 302.419,35 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

I. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 4776/18.01.2024 έγγραφο (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 542/18.01.2024), όπως συμπληρώθηκε με το από 30.01.2024 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 1032/30.01.2024), το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στους εσωτερικούς χώρους του Ιδρύματος, χρονικής διάρκειας δύο (2) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 302.419,35 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατά το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

1. Για την αντιμετώπιση των πάγιων αναγκών καθαρισμού των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων των κτηρίων του, το ΕΚΠΑ υλοποιεί δύο συμβάσεις υπηρεσιών καθαριότητας:

1.1. Για το έτος 2023, βάσει της υπ' αριθ. 5/2021 διακήρυξης υπεγράφησαν με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου στις 31.05.2023, κατόπιν μακράς διοικητικής και δικαστικής εμπλοκής, δύο συμβάσεις χρονικής διάρκειας 7 μηνών (01.06.2023 – 31.12.2023).

1.2. Με την από 29.03.2023 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Ιδρύματος εγκρίθηκε δαπάνη συνολικού ποσού 5.242.935,48 € χωρίς ΦΠΑ 24%, για την προκήρυξη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού των κτηρίων του (Ν. Αττικής και Συγκροτήματος Ευρίπου) για τα έτη 2024, 2025 και 2026, υπό την προϋπόθεση της έγκρισης του ποσού για τα επόμενα έτη από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στις 13.06.2023 εκδόθηκε απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΑΔΑ: 99ΕΑ46ΜΤΛΗ-900) για την έγκριση ανάληψης υποχρέωσης για τα οικονομικά έτη 2024-2025-2026 ποσού 9.000.000 ευρώ. Ο προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2024 με τη σχετική εγγραφή (ΚΑΕ 0845-καθαρισμός γραφείων, 0899 καθαρισμός εξωτερικών χώρων) ποσού 3.000.000€ και 255.000€ ευρώ, αντίστοιχα, εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Διοίκησης στις 28.12.2023 (ΑΔΑ: ΨΩΚΑ46ΨΖ2Ν-Ζ92) και εν συνεχεία υποβλήθηκε στις 04.01.2024 στο Υπουργείο Παιδείας προς έγκριση, η οποία εκκρεμεί.

1.3. Στις 21.06.2023, κατόπιν της ως άνω έγκρισης ανάληψης υποχρέωσης, με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου προκηρύχθηκε ανοιχτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων, εκτιμώμενης αξίας 5.241.935,00 € χωρίς ΦΠΑ, για τα έτη 2024 και 2025, με δικαίωμα προαίρεσης για διάστημα έως δώδεκα (12) μήνες, εκτιμώμενου ποσού 2.620.967,74 € χωρίς ΦΠΑ, για την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού στα κτήρια του ΕΚΠΑ στον Νομό Αττικής (Τμήμα 1), στο Συγκρότημα Ευρίπου (Τμήμα 2) και στους εξωτερικούς χώρους του Πανεπιστημίου (Τμήμα 3).

Για τα Τμήματα 1 και 2 ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές, καθώς και παρεμβάσεις, οι οποίες συνεξετάστηκαν από Κλιμάκιο της ΕΑΔΗΣΥ στις 12.12.2023 και εκδόθηκαν οι υπ' αριθ. ΕΑΔΗΣΥ 1944/2023, 2/2024, 3/2024, 4/2024, 5/2024 αποφάσεις, προς τις οποίες η αναθέτουσα αρχή συμμορφώθηκε δυνάμει της υπ' αριθ. 7870/2024 απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης. Κατά των ως άνω αποφάσεων της ΕΑΔΗΣΥ ασκήθηκαν αιτήσεις ακύρωσης/αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, για τις οποίες ορίστηκε δικάσιμος στις 4.3.2024. Για το Τμήμα 3 του διαγωνισμού (Καθαρισμός Εξωτερικών Χώρων) υπεγράφη ήδη η σχετική σύμβαση (ΑΔΑΜ: 24SYMV014113560), κατόπιν θετικής έκβασης του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

1.4. Δεδομένης της ως άνω διοικητικής και δικαστικής εμπλοκής στη διαδικασία του διαγωνισμού, το Πρυτανικό Συμβούλιο στις 10.11.2023 αποφάσισε (ΑΔΑ:ΨΒΚΛΜ46ΨΖ2Ν-Α65) το Ίδρυμα: (α) να υποβάλει στο Ελεγκτικό Συνέδριο σχέδιο για την παράταση των υφιστάμενων συμβάσεων (βλ. ως άνω υπό 1.1.) για διάστημα 3,5 μηνών, ήτοι έως 15.04.2024 και (β) να ζητήσει από την ΕΑΔΗΣΥ την παροχή σύμφωνης γνώμης για τη σύναψη σύμβασης με διαπραγμάτευση χρονικής διάρκειας 6 μηνών.

i) Το υπό (α) αίτημα υπεβλήθη στις 27.11.2023 στο Ζ' Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ii) Παράλληλα, στις 05.12.2023, το Ίδρυμα υπέβαλε στην Αρχή το (υπό β) αίτημα προς παροχή σύμφωνης γνώμης, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών καθαρισμού των εσωτερικών χώρων αυτού, ενδεικτικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 1.209.677,42 € χωρίς Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη περίπτωση. Επί του εν λόγω αιτήματος εκδόθηκε η υπ' αριθ. Δ136ΕΑΔΗΣΥ/20.12.2023 σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Η πρόσκληση διαπραγμάτευσης απευθύνθηκε στους οικονομικούς φορείς των οποίων οι προσφορές δεν είχαν απορριφθεί δυνάμει των αποφάσεων της ΕΑΔΗΣΥ (4 φορείς στο Τμήμα 1 και 2 φορείς στο Τμήμα 2), απεστάλη στις 18.01.2024 μέσω ΕΣΗΔΗΣ (309262, 309263) και ήδη με την α.π. 9846/02.02.2024 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης (12ης Έκτακτης Συνεδρίασης ακαδ. έτους 2023-2024) που επικύρωσε το α.π. 8199/30-01-2024 πρακτικό αξιολόγησης προσφορών, αναδείχθηκαν προσωρινοί ανάδοχοι και για τα δύο Τμήματα. Ωστόσο, ο προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2024 με τη σχετική εγγραφή (ΚΑΕ 0845-καθαρισμός γραφείων, ποσού 3.000.000€ ο οποίος εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Διοίκησης στις 28-12-2023 (ΑΔΑ: ΨΩΚΑ46ΨΖ2Ν-Ζ92) και εν συνεχεία υποβλήθηκε στις 04.01.2024 στο Υπουργείο Παιδείας (βλ. ανωτέρω υπό 1.2) δεν έχει ακόμη εγκριθεί και συνεπώς για δημοσιονομικούς λόγους η σύμβαση αυτή δεν μπορεί να υπογραφεί. Περαιτέρω, στις 05.02.2024 κατατέθηκε στον διαδικτυακό τόπο της ως άνω διαδικασίας διαπραγμάτευσης (ΕΣΗΔΗΣ 309262) προδικαστική προσφυγή, με αίτημα παροχής προσωρινής προστασίας, σχετικά με το Τμήμα Ι, από τον οικονομικό φορέα «UNISON Facility Services A.E.».

2. Στις 04.01.2024 κοινοποιήθηκε στο ΕΚΠΑ η υπ' αριθ. 706/2023 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελ.Συν., βάσει της οποίας κρίθηκε ότι το από 27.11.2023 αίτημα περί παράτασης των υφιστάμενων συμβάσεων αφορά σε «νέα» διαδικασία και ως εκ τούτου παραπέμφθηκε στην Υπηρεσία Επιτρόπου-1ος Τομέας Παιδείας λόγω ποσού. Στις 09.01.2024 η Υπηρεσία Επιτρόπου επέστρεψε τον φάκελο στο ΕΚΠΑ (χωρίς έκδοση Πράξης), προκειμένου, κατά προφορική οδηγία, να προηγηθεί η διαδικασία υποβολής αιτήματος στην ΕΑΔΗΣΥ για την εκ νέου έκδοση σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016).

3. Μετά την ως άνω εξέλιξη, δεδομένου ότι οι οικείες συμβάσεις καθαριότητας (βλ. ως άνω υπό 1) είχαν λήξει στις 31.12.2023, το ΕΚΠΑ προέβη στην υπογραφή συμβάσεων με απευθείας ανάθεση, μηνιαίας διάρκειας: α) για το Τμήμα Ι στις 09.01.2024 (23PROC014080275, 24SYMN014113707), αξίας 126.598 € και β) για το Τμήμα ΙΙ στις 11.01.2024 (24SYM014121755), αξίας 14.990,19 €, με τους αναδόχους που αναδείχθηκαν στον προηγούμενο διαγωνισμό (5/2021, (βλ. υπό 1). Οι εν λόγω συμβάσεις λήγουν στις 08.02.2024 και 10.02.2024, αντίστοιχα.

4. Προκειμένου να υποβληθεί εκ νέου ο φάκελος στην Υπηρεσία Επιτρόπου για την έγκριση σχεδίου σύμβασης, χρονικής διάρκειας δύο (2) μηνών, το ΕΚΠΑ υπέβαλε εκ νέου στις 18.01.2024 στην Αρχή το υπό εξέταση αίτημα για την παροχή σύμφωνης γνώμης της.

III. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

5. Η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπει ότι:

«[...]2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.»

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

6. Το υπό εξέταση αίτημα του ΕΚΠΑ, που είναι μη κεντρική αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 3 του ν. 4412/2016, αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ίδιου νόμου.

Η σκοπούμενη σύμβαση φέρεται ως αυτοτελής δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών περιοδικού χαρακτήρα, το αντικείμενο της οποίας προβλέπεται να ανανεωθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Για την προτεινόμενη, βάσει του εξεταζόμενου αιτήματος σύμβαση, προϋπολογισθείσας δαπάνης 302.419,35 €, χωρίς ΦΠΑ, που είναι άνω των ορίων των

Οδηγιών, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατά το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016 για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

7. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C-549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις, οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας, το δε βάρος απόδειξης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32). Συναφώς, η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους προκρίνεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011, 1987/2021).

Ειδικότερα, για την εφαρμογή της επικαλούμενης νομικής βάσης θεμελίωσης του αιτήματος -κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση- απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- α) η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής,
- β) η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και
- γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Υπό τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων, η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 εδ. γ' της Οδηγίας 2014/24 (ΣτΕ 1987/2021 σκ.12).

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν

ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. Τμ. VII 1080/2022 σκ. 6).

8. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, προκύπτουν τα ακόλουθα:

Προκειμένου να καλύψει από 01.01.2024 και έως τα τέλη του ημερολογιακού έτους 2026 τις ανάγκες καθαριότητας των κτηρίων και εξωτερικών χώρων που υπάγονται στην αρμοδιότητά του, το ΕΚΠΑ εκκίνησε διαγωνιστική διαδικασία έξι (6) μήνες περίπου πριν τη λήξη της τότε ισχύουσας σύμβασης καθαριότητας, δεδομένου ότι η έγκριση ανάληψης υποχρέωσης από τον Υπουργό Παιδείας εκδόθηκε στις 13.06.2023, ενώ το Πρυτανικό Συμβούλιο είχε εγκρίνει τη σχετική δαπάνη ήδη από τις 29.03.2023. Όπως έγινε δεκτό με τη Δ136/2023 σύμφωνη γνώμη της Αρχής, το εν λόγω διακωλυτικό γεγονός συνέβαλε καθοριστικά στην καθυστέρηση της έναρξης της διαγωνιστικής διαδικασίας. Ενόψει δε της διοικητικής εμπλοκής που ανέκυψε ήδη από 06.11.2023 και υπό την πιθανότητα της περαιτέρω καθυστέρησης στην ανάδειξη οριστικού αναδόχου, λόγω δικαστικής εμπλοκής, που θα είχε ως συνέπεια την αδυναμία του Ιδρύματος να καλύψει τις ανάγκες καθαριότητας από 01.01.2024, το Πρυτανικό Συμβούλιο υπέβαλε στο Ελεγκτικό Συνέδριο σχέδιο για την παράταση των συμβάσεων που εκτελούνταν έως 31.12.2023 και είχαν συναφθεί με τους οριστικούς αναδόχους της προηγούμενης διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. ως άνω υπό 1.1.) για διάστημα 3,5 μηνών, ήτοι έως 15.04.2024, και αιτήθηκε από την Αρχή την παροχή σύμφωνης γνώμης για τη σύναψη σύμβασης με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, χρονικής διάρκειας 6 μηνών, υπό τους όρους της διακήρυξης 4/2023.

Ωστόσο, το ως άνω σχέδιο σύμβασης επεστράφη από την αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου, προκειμένου να υποβληθεί εκ νέου μετά την υποβολή του στην ΕΑΔΗΣΥ προς κρίση επί της συνδρομής των προϋποθέσεων της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016. Παράλληλα, η πρόσκληση σε διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση που εκδόθηκε κατόπιν της Δ136/2023 Γνώμης, από την οποία έχει αναδειχθεί προσωρινός ανάδοχος βάσει της από 02.02.2024 απόφασης του Πρυτανικού Συμβουλίου, με βάση τα έως τώρα στοιχεία που έχουν γνωστοποιηθεί στην Αρχή, πιθανολογείται βάσιμα ότι δεν θα οδηγήσει σε άμεση σύναψη σύμβασης για την κάλυψη των κατεπειγουσών αναγκών καθαριότητας του Ιδρύματος. Τούτο δε, καθόσον ο προϋπολογισμός του έτους 2024 του ΕΚΠΑ δεν έχει εγκριθεί ακόμη από το αρμόδιο εποπτεύον Υπουργείο και συνεπώς το Ίδρυμα δεν δύναται να προβεί σε συμβατικές δεσμεύσεις, ενώ περαιτέρω λόγω της άσκησης της από 05.02.2024 προδικαστικής προσφυγής, κωλύεται η εξέλιξη της διαδικασίας ανάθεσης. Ως εκ τούτου, καθίσταται σαφές ότι, πέραν των συνθηκών απροβλέπτου που έχουν ληφθεί υπόψη από την Αρχή για τη χορήγηση της Δ136/2023 σύμφωνης γνώμης της, συντρέχουν επιπροσθέτως όχι μόνον δημοσιονομικοί, αλλά και νομικοί λόγοι που καθιστούν επισφαλής τη σύναψη και εκτέλεση της σύμβασης (άρθ. 366 του ν. 4412/2016). Οι ως άνω συνθήκες δεν ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης του Ιδρύματος και εμπίπτουν στην έννοια του απροβλέπτου, ενώ δημιουργούν μετά βεβαιότητας συνθήκες κατεπείγοντος, δεδομένου ότι οι ανάγκες καθαριότητας καλύπτονται έως 08.02.2024 για το Τμήμα Ι και ως 10.02.2024 για το Τμήμα ΙΙ. Περαιτέρω, σύμφωνα και με τα διαλαμβανόμενα στη Δ136/2023 Γνώμη, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη τήρησης των μέτρων υγιεινής στους χώρους του Ιδρύματος, στους οποίους καθημερινά προσέρχεται πλήθος φοιτητών, διδασκόντων και εργαζομένων, ιδιαίτερα εν μέσω περιόδου έξαρσης των εποχικών ιώσεων. Οι αρνητικές δε συνέπειες που θα προκληθούν, σε περίπτωση έλλειψης καθαριότητας, είναι πολύ σοβαρές και άπτονται της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος.

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η ανάγκη ανάθεσης των εν λόγω υπηρεσιών καθαριότητας παρίσταται κατεπείγουσα, καθώς οι ισχύουσες συμβάσεις λήγουν άμεσα, στις 08.02.2024 και 10.02.2024, αντίστοιχα. Υπό τις συνθήκες δε αυτές, η ανάγκη εξασφάλισης αναδόχου παροχής υπηρεσιών καθαριότητας δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που θέτουν άλλες τακτικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης εν προκειμένω και της εν εξελίξει διαδικασίας πρόσκλησης σε διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.

Περαιτέρω, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της διάταξης, η συγκεκριμένη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, επιτρέπεται για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των επικαλούμενων κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των πάγιων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας. Επομένως, το κατ' επίκληση της ανωτέρω διάταξης του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο (βλ. Δ136/2023, Δ75/2019, Δ84/2019, Δ 33/2021 Γνώμες της Αρχής).

Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι το αίτημά της υποβάλλεται στο απολύτως αναγκαίο μέτρο, καθόσον η υπό ανάθεση σύμβαση θα έχει διάρκεια έως δύο (2) μήνες, με εκτιμώμενη δαπάνη 302.419,35 € χωρίς ΦΠΑ και θα λυθεί προώρως σε περίπτωση που ο εν εξελίξει διαγωνισμός ολοκληρωθεί πριν τη λήξη του εν λόγω χρονικού διαστήματος. Επισημαίνεται, ότι επειδή είναι ήδη σε εξέλιξη και η από 18.01.2024 πρόσκληση για τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, για την οποία έχει χορηγηθεί η Δ136/2023 σύμφωνη Γνώμη της Αρχής και αφορά στο ίδιο αντικείμενο, καθίσταται απαραίτητο να συμπεριληφθεί, επιπροσθέτως, στην εν λόγω σύμβαση ρητός όρος περί πρόωρης λύσης αυτής ακόμη και στην περίπτωση που προκύψει οριστικός ανάδοχος από την οικεία διαδικασία.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα:

Την παροχή **σύμφωνης γνώμης** περί προσφυγής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στους εσωτερικούς χώρους των κτηρίων του, χρονικής διάρκειας δύο (2) μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 302.419,35 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατά το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2024

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου

